

Facultade de Belas Artes

Localización e contacto

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

Decano

Ignacio Barcia Rodríguez
dfba@uvigo.es

Vicedecana de organización académica

Paloma Cabello Pérez
vdfba@uvigo.es

Vicedecana de relaciones externas

Lola Dopico Aneiros
extfba@uvigo.es

Secretario

Juan Carlos Meana Martínez

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde
sdfba@uvigo.es

Tlf: 986 801 806
Fax: 986 801 883

Calendario Escolar

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comenzarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre: inicio: **21** de setembro de 2009 /remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre:inicio: **4** de febreiro de 2010 / remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudiantes en cada curso académico terán dereito a dúas oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Datas das probas de avaliación

Primeiro cuadrimestre entre o **21** de xaneiro e o **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre entre o **25** de maio ao **7** de xuño de 2010.

Xullo entre os días **1** ao **15** de xullo de 2010.

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, terá carácter festivo a data da festa do Centro, San Ero, o venres 7 de maio

---

Secretaría de alumnado

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Monserrat Vila Costas

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883

secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

Horario: Luns a venres de 8:30 a 20:30h salvo verán, semana santa e nadal.

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo. Conta con cincuenta e cinco títulos de publicacións periódicas e nove mil seiscentos títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Dirección:

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

Rúa Maestranza, 2

36002 Pontevedra

Teléfono:

986 80 18 36

Correo electrónico:

presbel@uvigo.es

Técnicos especialistas de biblioteca

Ana Prieto Bereijo (quenda de mañá)

Ana Cecilia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Páxina web da Biblioteca da Universidade de Vigo:

www.uvigo.es/biblioteca

Catálogo da Biblioteca da Universidade de Vigo:

http://biblio.cesga.es/search*gag

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

Servizos

Lectura en sala

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria

Reproducción de documentos: para reproducir-los documentos da biblioteca que non poidan ser prestados. O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopiadora de tarxeta dependente do servicio de reprografía da facultade.

Os servicios más especializados (como ó acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópase na Biblioteca Central do Campus.

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Campus A Xunqueira

(Edificio Fac. de Ciencias Sociais)

36005 - Pontevedra

Laboratorios e obradoiros**Obradoiros multiusos**

Horario durante o curso académico: De luns a venres de 9:00 a 21:00 h.

Técnicos especialistas responsables:

Fernando Portasany

Eduardo Calzado Díaz.

Estes talleres están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudiantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os talleres están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Taller de Metal**Taller de Madeira****Taller de Cerámica****Taller de Plástico****Taller de Outros Materiales****Aula de internet**

A Aula Informática está asistida por un bolseiro da UVI. Nela os estudiantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.

Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de quince postos dotados con equipamentos de edición dixital.

Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de Técnicas gráficas

Técnico especialista responsable:

José Angel Zabala Maté.

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico, serigrafía, etc..

Laboratorio de fotografía

Técnico especialista responsable:
Andrés Pinal Rodriguez

Grao en Belas Artes

Materias

Curso 3º

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01501	Filosofía Da Arte	1c	6
P01G010V01502	Producción Artística: Audiovisuais	1c	12
P01G010V01503	Producción Artística: Imaxe I	1c	12
P01G010V01601	Arte E Contemporaneidade	2c	6
P01G010V01602	Producción Artística: Imaxe II	2c	12
P01G010V01603	Producción Artística: Obxecto E Espazo	2c	12

DATOS IDENTIFICATIVOS**Filosofía Da Arte**

Materia	Filosofía Da Arte			
Código	P01G010V01501			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3º	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Tudela Saenz de Pipaon, Javier			
Profesorado	de Laiglesia Gonzalez de Peredo, Juan Fernando Fuentes Cid, Sara Tudela Saenz de Pipaon, Javier			
Correo-e	tudela@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Introdución á Filosofía desde a creación artística. Pensar desde a Arte. A mirada cara a Arte da Teoría Estética, a Teoría da Arte e a crítica. A obra e a escritura do/a artista como preguntas complexas e en continua redefinición.			

Competencias de titulación**Código**

A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de producción artística
B1	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B2	Capacidade de xestión da información.
B3	Capacidade de comunicación. Capacidad para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudio

Competencias de materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecementos básicos de estética e Teoría da Arte.	A1 A2 A8 A37
Coñecemento dos textos históricos básicos de estética e Teoría da Arte.	A1 A5
Coñecemento do vocabulario propio da estética.	A1 A6
Coñecemento básico das tendencias actuais do pensamento sobre arte.	A1 A2 A5
Capacidade de comprender as relacións entre arte e pensamento.	A2 A8
Capacidade de comprender a obra de arte no contexto do pensamento.	A2 A8
Capacidade para elaborar discursos críticos sobre fenómenos artísticos e culturais.	A1 B2 A2 B3 A5 A37
Capacidade de analizar a obra de arte desde a estética e a Teoría da Arte.	A37 B1 B2

Habilidade para integrar a creación artística no contexto do pensamento contemporáneo.	A5 A37
Habilidades básicas para establecer discursos críticos e reflexivos sobre arte.	A21 A37 B1 B2 B3
Habilidade para interpretar a obra de arte desde a estética e a Teoría da Arte.	A21 A37 B2 B3

Contidos

Tema

1. ESPAZO	a. Campo de xogo: espazo escénico/dramático. Especie plástico/abstracto. b. Finito/infinito: artes plásticas/artes musicais. O transfinito. c. Afora e ao redor.
2. ORDE	a. Nostalgia do enlace espazo/tempo. b. Noción de harmonía □ Beleza - Caos. c. Grandes sistemas ou cosmovisóns.
3. PENSAR	a. Crítica, crise e criterio. b. Autoexpresión e coñecemento artístico. c. A verdade.
4. REALIDADE	a. Mimese, modelo e mundo. b. A representación. Ficción. c. Subxectividade/obxectividade. O relacional.
5. CREACIÓN	a. Xénese da creación e autoría. b. Interpretación. Transformación. c. Linguaxe e metáforas.
6. OBRA DE ARTE	a. Forma/función. b. Identidade. c. Estrutura e sentido. d. Aparencia e aparición.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	15	25
Actividades introductorias	2.5	0	2.5
Tutoría en grupo	6	1.5	7.5
Obradoiros	20	40	60
Traballos tutelados	0	9	9
Sesión maxistral	10	20	30
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de autoavaliación	1	0	1
Cartafol/dossier	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre textos específicos, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia e que actúan como complemento das clases teóricas.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e a presentar a materia.
Tutoría en grupo	Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramiento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Obradoiros	Construcción do pensamento desde a Arte. Dúas propostas de grupo que desenvolven os estudiantes con asistencia por parte do profesor ás actividades: 'proxecto' e 'equipaxe', enfocadas á adquisición de coñecementos sobre unha temática concreta.
Traballos tutelados	O estudiante, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dos traballos, exercicios ou proxectos que deberán desenvolver os estudiantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
--------------	-------------

Traballos tutelados Actividade académica desenvolvida polo profesorado, de maneira individual, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudio e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe e na realización dos traballos asignados. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial, na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Seminarios	Avaliación de aspectos vinculados coa dinamización (a participación activa e produtiva) dos alumnos nos seminarios. Para os alumnos con faltas de asistencia, os contidos desenvolvidos avaliaranse nunha proba escrita ao final do cuatrimestre.	10%
Obradoiros	Realización e presentación dos procesos e resultados dos traballos de grupo propostos para o curso. A autoavaliación realizada polos alumnos faixe co obxectivo de avisar sobre dificultades de aprendizaxe e sobre a dinámica dos grupos de traballo. Tamén matiza os resultados destes proxectos colectivos.	50%
Traballos tutelados	Realización dun trabalho individual que se recollerá durante a última clase de decembro.	20%
Sesión maxistral	Recollida de forma continuada na aula mediante a participación do alumnado no proceso docente, pola expresión da súa comprensión e interese respecto aos contidos da materia. Para os alumnos con faltas de asistencia proporase unha proba escrita ao final do cuatrimestre.	20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

A proposta docente está centrada na **participación activa dos alumnos en procesos de colaboración mediante traballos de grupo**. A construcción de soluciones e o propio proceso de aprendizaxe atenden ás necesidades da sociedade contemporánea, onde as estruturas colectivas son moi abertas, dinâmicas e se presentan cunha grande complexidade. O grupo de traballo é un modelo moi eficaz para reproducir estes parámetros.

Criterios de avaliação:

- A asistencia e implicación do alumno en cada actividad docente.
- A súa capacidade de manexo dos contidos, a xestión correcta das argumentacións, a súa adecuación á formulación proposta, a capacidade de suxección e a eficacia das súas intervencións.
- O seu interese e eficacia para levar ao límite as reflexións e a proposta elixida.

-Así mesmo, valorarase a incidencia positiva ou negativa do seu traballo nos distintos grupos (equipos de traballo e aula). Para aqueles alumnos que non satisfagan estes obxectivos ao longo do curso, tense prevista unha proba escrita correspondente á convocatoria de febreiro que se sumará á cualificación dos seus traballos. A convocatoria extraordinaria de xullo consistirá nunha proba escrita e na avaliação das carpetas coa documentación elaborada respecto aos seminarios, aos traballos individuais e aos resultados do obradoiro colectivo.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 1 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

BOZAL, Valeriano (editor), **História de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Vol I y II.**, Visor,

CARRITT, e.f., **Introducción a la estética.**, FCE.,

DÍ AGOSTINI, Franca, **Analíticos y continentales. Guía de la filosofía de los últimos treinta años**, Ediciones Cátedra, GADAMER, H. Georg, **La actualidad de lo bello. El arte como juego, símbolo y fiesta**, Paidos,

PAREYSON, Luigi, **Conversaciones de estética**, Visor,

PLAZAOLA, Juan, **Introducción a la estética: historia, teoría, textos**, BAC,

TATARKEWICZ, Wladyslaw, **Historia de seis ideas**, Tecnos,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Producción Artística: Audiovisuais

Materia	Producción Artística: Audiovisuais			
Código	P01G010V01502			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 12	Sinale OB	Curso 3º	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Alonso Romera, Maria Sol			
Profesorado	Alonso Romera, Maria Sol Chavete Rodriguez, Jose Novegil Gonzalez-Anleo, Xoan Manuel Valverde Garcia, Alberto			
Correo-e	alonso@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Configurar un contexto analítico e de producción, na práctica artística, desde o cal comprender con profundidade crítica a relación entre a Arte e os soportes audiovisuais en todas as súas vertentes e xéneros principais, desde a súa aparición na escena artística da man do cine vanguardista de principios do século XX ata a súa desembocadura na creación sonora e no vídeo do presente.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaaxe artística
A16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
A31	Capacidade para xerar e xestionar a producción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adequadamente o traballo artístico
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

A43	Habilidade para establecer sistemas de producción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa videocreación e o audiovisual.	A7 A9 A12
Coñecemento das principais ferramentas e sistemas implicados na creación audiovisual.	A9 A12 A14
Coñecementos históricos e culturais relacionados coa evolución da imaxe en movemento.	A1 A5 A6 A7
Coñecemento de sistemas de distribución en rede de contidos audiovisuais.	A16 A31 A39
Coñecementos básicos de manipulación técnica do son.	A9 A12 A14
Capacidade para desenvolver propostas creativas no ámbito audiovisual.	A31 A32 A38
Capacidade para a comprensión crítica das relacións da arte e a tecnoloxía.	A1 A2 A19
Capacidade para a análise crítica de obras que impliquen a imaxe en movemento e o son.	A1 B1 A25
Capacidade para o manexo de métodos de producción no ámbito do audiovisual.	A31 A32
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de producción e creación.	A20 A22 A31 A32
Capacidade para comprender o audivisual como linguaxe creativa e ferramenta de experimentación.	A19 A20 A31 A32
Capacidade para comprender as obras audiovisuais en relación con outras disciplinas artísticas.	A28 A31 A32 A33 A34
Habilidade para o uso creativo da temporalidade na obra de arte.	A42 A43
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios da videocreación e o son.	A42 A43
Habilidade para desenvolver os aspectos expresivos da imaxe en movemento e o son.	A42 A43
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción artística.	A33 A42 A43
Habilidade para desenvolver proxectos audiovisuais en todas as súas fases.	A31 A42 A43

Contidos

Tema

Son: maquinismo e modernidade.	Da literatura á poesía fonética. A arte dos ruídos.
Son: atonalidade e ruidismo.	Manifesto dos ruídos: Luigi Russolo. A distancia das cousas: Marcel Duchamp.

Son: nos límites do musical: ruído e experimentación.	Movimento Fluxus. John Cage: o espazo sonoro do silencio. Outras posicíons no contexto actual do sonoro.
Son: gravación e montaxe de obras sonoras.	Prácticas relacionadas coa montaxe de bandas sonoras. Videoclips. Obra sonora: monocanle ou instalación.
Vídeo: estética da creación audiovisual.	O espazo e o tempo na imaxe en movemento.
Vídeo: arte e cinematografía	A relación das artes plásticas co cine. A estreita relación entre cine e pintura.
Vídeo: análise da orixe e evolución da cinematografía.	Cine con argumento versus cine sen argumento. Cine puro vanguardista. Cine puro documental.
Vídeo: afondamento no concepto de «montaxe».	Captura, representación e articulación do tempo e do movemento.
Vídeo: análise, estudo e definición dos distintos modos de expresión ou xéneros da videocreación.	Vídeo monocanle. Videoperformance. Videoinstalación. Videoescultura.
Técnica audiovisual: modos de xeración da imaxe.	Realismo-ficción. Iluminación. Decorados. Dirección artística.
Técnica audiovisual: rexistro, captura e edición da imaxe.	Dispositivos de cámara. Dispositivos hardware e software informáticos.
Técnica audiovisual: achegamento e uso práctico das ferramentas de creación.	Final cut. Soundtrack. Sound studio. Conversores de vídeos. Sécuenciadores de vídeo non lineal. Tratamento de imaxe para web. Tratamento do vídeo dixital para a súa adaptación a novos sistemas. Autoría de sistemas DVD.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	50	0	50
Prácticas de laboratorio	20	50	70
Obradoiros	15	37.5	52.5
Traballos de aula	20	50	70
Traballos tutelados	0	57.5	57.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia: exposición teórica dos conceptos relacionados coa lingua e audiovisual. Exposición teórica da ontoloxía da imaxe en movemento. Exemplos paradigmáticos da historia e xéneros principais da cinematografía. Análise crítica de axiomas culturais que definen os distintos soportes audiovisuais mediante a resolución de problemas prácticos. Toma de apuntamentos e exposición debatida dos mesmos. Modalidade: guiada. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado: a asistencia será controlada mediante sinatura. Escenario: aula ordinaria. Sala de proxeccións.
Prácticas de laboratorio	Descripción: aprendizaxe práctica, mediante a simulación de casos, do manexo das ferramentas de creación (hardware e software) implicadas na gravación, captura, edición e postproducción da imaxe e o son dixital. Modalidade: guiada. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado: a asistencia será controlada mediante sinatura. Escenario: laboratorio de audiovisuais.
Obradoiros	Aprendizaxe e realización de prácticas de iluminación en plató. Creación de ambientes e decorados. Manexo directo do equipamento técnico e da grella de focos instalada. Realización de exercicios de toma de imaxe con control de temperatura de cor. Modalidade: asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou de grupo que desenvolven os estudiantes. A asistencia do alumnado será controlada mediante sinatura. Escenario: plató.
Traballos de aula	Descripción: o alumnado, individualmente ou en grupo (5 alumnos máximo), desenvolve na aula o deseño e a realización, como obra final, dun proxecto experimental de creación audiovisual relacionado con algún dos xéneros ou problemáticas audiovisuais desenvolvidos na materia. Modalidade: guiada, con seguimento do traballo e avaliacián (tanto durante o proceso como no resultado final) e vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudiante. A asistencia do alumnado será controlada mediante sinatura.

Traballos tutelados	Descripción: abastécese ao alumnado dunha bibliografía específica e de obrigada lectura, a partir da cal, individualmente ou en grupo (5 persoas), se realizará un traballo teórico escrito (monográfico + traballo de documentación), segundo guión previo achegado polos/as docentes implicados/as na materia. Modalidade: autónoma. O alumnado dispón de sesións de titoría para facilitar o seguimento do seu traballo por parte do/a docente.
---------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos de aula	Traballos de aula: A atención personalizada neste ámbito lévase a cabo de forma presencial. Desenvólvese directamente na aula durante o tempo de presencialidade do alumno programado para este labor e, polo tanto, durante a realización do proxecto (obra audiovisual) que o alumno estea levando a cabo. Ten carácter teórico e práctico. Traballos tutelados: A atención personalizada neste ámbito lévase a cabo durante o horario de titorías fixado previamente polo/a(s) docente/s. Ten carácter teórico e práctico. Desenvólvese de forma individual ou en pequenos grupos. Desenvólvese fóra da aula (despachos de profesor ou despachos de aula).
Traballos tutelados	Traballos de aula: A atención personalizada neste ámbito lévase a cabo de forma presencial. Desenvólvese directamente na aula durante o tempo de presencialidade do alumno programado para este labor e, polo tanto, durante a realización do proxecto (obra audiovisual) que o alumno estea levando a cabo. Ten carácter teórico e práctico. Traballos tutelados: A atención personalizada neste ámbito lévase a cabo durante o horario de titorías fixado previamente polo/a(s) docente/s. Ten carácter teórico e práctico. Desenvólvese de forma individual ou en pequenos grupos. Desenvólvese fóra da aula (despachos de profesor ou despachos de aula).

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Traballos de aula	<p>A avaliación é continua durante o transcurso da materia. Valóránse especialmente os seguintes aspectos: evolución persoal e dos contidos do proxecto que se vai realizar; participación activa e seguimento da materia, así como a actitude no obradoiro e a asistencia a este; manexo adecuado e creativo das ferramentas e software de creación, e uso responsable destas ferramentas; interese e criterio personalizado nas distintas actividades de estudio, creación, participación e análise da materia.</p> <p>Estipularase unha data final de entrega do traballo e, a continuación, unha data para a publicación da súa cualificación final.</p> <p>Se a cualificación do traballo de aula acada o nivel de aprobado, será ponderada segundo o seu tanto por cento de valor, xunto á cualificación obtida co traballo tutelado. Todo isto conformará a cualificación final da materia.</p> <p>No caso de que o alumno non supere o nivel de aprobado ou de que non realice a entrega do traballo de aula que se estipula como proxecto práctico da materia, poderá optar, para aprobar a materia, á realización dun exame práctico na primeira convocatoria (febreiro).</p> <p>Datas convocatoria febreiro: 27/28/29 xaneiro 2010.</p> <p>En horario de clases correspondente a cada grupo.</p>	75%
Traballos tutelados	<p>A presentación do traballo tutelado (traballo teórico escrito), ao final do cuatrimestre (para o que se estipulará unha data final de entrega), é obligatoria para todo o alumnado.</p> <p>Valorarase: a elección temática; o grao de indagación, análise e manexo da documentación consultada para o desenvolvimento do traballo; a elaboración dun índice temático coherente e de calidade; o estilo de escritura; a achega de material gráfico e a presentación.</p> <p>A non presentación do traballo teórico escrito (traballo tutelado) restará o 25% á cualificación obtida no traballo de aula.</p>	25%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segunda convocatoria (xullo):

O alumnado deberá presentar un proxecto audiovisual propio (obra final), segundo os mesmos parámetros que se transmitiron e impartiron na materia. Este proxecto deberá realizarse ata a data da convocatoria baixo titorización dalgún ou de todos os docentes da materia e, polo tanto, os profesores deberán coñecer os proceso de realización deste traballo e saber que será presentado como resultado para avaliar na segunda convocatoria da materia (xullo). Para isto, o alumnado deberá manter contacto, nos horarios de titorías que se estipulen, cos profesores implicados.

Xunto co proxecto audiovisual (obra final), o alumno deberá presentar un monográfico-traballo de documentación do tema que aborde, para que sirva como base de investigación do seu proxecto. Deberá basearse no mesmo tipo de guión que previu que se estipulase na materia.

A cualificación obtida como nota final da materia valorarase da seguinte maneira: proxecto audiovisual (75%); monográfico-traballo de documentación (25%).

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 5 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

MARTIN; S. GROSENICK; U. (ED.), **Videoarte**, Taschen,
BAIGORRI; L., **Video: Primera Etapa (El Vídeo en el contexto social y artístico de los años 60/70)**, Brumaria,
DANCYGER; K., **Técnicas de edición en cine y vídeo**, Gedisa,
MARTÍN GUTIÉRREZ; G., **Cineastas frente al espejo**, T&B Editores. Festival Internacional de Cine de Las Palmas,
ROMAGUERA I RAMIO; J. ALSINA THEVENET; H. (ED.), **Textos y Manifiestos del Cine**, Cátedra. Signo e imagen,
TORREIRO; C. CERDÁN; J. (ED.), **Documental y Vanguardia**, Cátedra. Signo e imagen,

---

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Producción Artística: Imaxe I

Materia	Producción Artística: Imaxe I			
Código	P01G010V01503			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 12	Sinale OB	Curso 3º	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Pajares Vales, Maria Teresa			
Profesorado	Blanco Salgueiro, Loreto Liste Fernandez, Araceli Mercedes Matesanz Perez, Maria Consuelo Pajares Vales, Maria Teresa			
Correo-e	tpajares@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Esta materia inscríbese dentro da producción artística, vinculada esta a todas aquellas disciplinas implicadas na creación de imaxes, mais especialmente en pintura, debuxo e fotografía. A producción implica coñecemento dos distintos procedementos de elaboración de imaxes, a súa reprodución e a interrelación entre as ditas disciplinas. A imaxe sempre implica unha abstracción, un artificio capaz de revelar un certo tipo de coñecemento ou de desvelar un certo tipo de verdade coa cal a nosa comprensión da realidade se enriquece. A través da pintura, o debuxo e a fotografía, podemos crear unha complexa rede de contidos, experiencias e disposicións que teñen que ver cos principios que caracterizan o ser humano, é dicir, a capacidade para intelectualizar o coñecemento e a experiencia obtida, a coordinación dos sentidos perceptores a disposición ou a actitude ante a realidade de xerar (e percibir) experiencias estéticas e/ou sensacións que irían desde a máis elemental emoción ata a máis complexa forma de producir coñecemento.			

Competencias de titulación

Código

A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A31	Capacidade para xerar e xestionar a producción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de producción artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de producción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

B1 Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento de diferentes disciplinas artísticas propias da creación de imaxes e a súa posible interrelación.	A7 A9 A12
Coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de imaxes.	A7 A9 A12
Coñecemento de sistemas de reproducción da imaxe.	A9 A12 A14
Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	A31 A32 A37
Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	A31 A37 A38
Capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	A1 A25 B1
Capacidade para o manexo de métodos de producción específicos.	A31 A32
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de producción e creación.	A20 A22 A31 A32
Capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.	A31 A38
Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais.	A31 A32
Capacidade para a proxección e construcción de imaxes previas á obra.	A26 A38
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios do debuxo, a pintura e a fotografía.	A42 A43
Habilidade para a experimentación coa imaxe.	A42 A43
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na producción de imaxes.	A33 A42 A43

Contidos

Tema

Os contidos están dirixidos ás diferentes partes que converxen na estrutura de elaboración dun proceso creativo.	A dita converxencia prodúcese dentro da realización específica de exercicios prácticos realizados polos alumnos como resposta aos contidos teóricos aportados polo profesorado.
1.- Proceso e materia.	-A pintura e o debuxo como xénero. Procesos e técnicas. -A materia e a súa transformación. Reflexións sobre o espazo-tempo. -Niveis de materialidade e inmaterialidade na obra. -A fotografía aplicada á producción de imaxes. -O xesto. O corpo como ferramenta activa.
2.- Proceso e forma.	-Articulación interna da imaxe. Orde e desorde. Construcción-deconstrucción. -A expansión do campo pictórico e do debuxo. Relación da imaxe co soporte. -Relación da obra co seu contexto. Relación con outros xéneros e disciplinas.
3.- Proceso e concepto.	-Derivación do proxecto ao discurso. -Concepto de autoría. A subxectualidade. -O proxecto: realidade ou quimera. -Adecuacións do proceso individual aos últimos discursos artísticos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	25	0	25

Traballos de aula	88	0	88
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	100	100
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	25	25
Estudos/actividades previos	0	12	12
Traballos e proxectos	50	0	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Clase presencial con posible apoio multimedia. Obxectivos: aportarlle ao/á alumno/a unha contextualización teórica e/ou visual que facilite a comprensión e realización dos exercicios prácticos formulados.
Traballos de aula	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O/a alumno/a debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade autónoma do alumno.
Estudos/actividades previos	Documentación dos traballos realizados. Preparación de evaluacións. Actividade autónoma do alumno.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos de aula	O profesorado atende individual e colectivamente aos estudantes no seu traballo. Persigue orientar e dar as pautas necesarias a cada estudiante durante o desenvolvimento da práctica creativa, así como a práctica e a discusión dos conceptos de imaxe nos nosos días e no acceso a procesos creativos.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Sesión maxistral	Exames orais (probas orais na aula, entrevista, debate, etc.).	10%
Traballos de aula	Técnicas de observación (asistencia, implicación e compromiso).	10%
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.	10%
Traballos e proxectos	O estudiante, de maneira individual ou en grupo, presenta o resultado do seu traballo, proxecto, etc., ante o profesor e un grupo de estudiantes. Obxectivos. Comprobar a comprensión que o alumno/a realizou da súa práctica artística, así como a súa capacidade de análise e autocritica.	70 %

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliação será continuada en as datas de exame poderase pedir a presentación de todos os exercicios e propostas formulados durante o curso. Se a profesora ou profesoras o consideran necesario, realizarán/algunha proba específica teórico-práctica.

Ao exame poderán asistir todos os alumnos matriculados na dita materia. No caso de teren superado os exercicios parciais, se a profesora ou profesoras o consideran oportuno, poden optar a subir nota no exame final.

É importante a asistencia continuada á materia.

Calendario de probas de avaliação

Convocatoria ordinaria

Grupo P1 ☐ Martes, 2 de febreiro de 2010, de 10.30 a 12.30 horas

Grupo P2 ☐ Luns, 1 de febreiro de 2010, de 15.30 a 18.30 horas.

Grupo P3 ☐ Mércores, 3 de febreiro de 2010, de 8.30 a 11.30 horas.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 6 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

BACHELARD, Gastón, **La poética del espacio**, Ed. Fondo de Cultura Económica,,

BARTHES, Roland, **El grado cero de la escritura**, Siglo XXI, Madrid.,
BOZAL, Valeriano, **Mímesis, las imágenes y las cosas**, La Balsa de la Medusa, Visor Dis., S.A.,,
CIRLOT, Juan-Eduardo, **Diccionario de símbolos**, Ed. Siruela,,
DALÍ, Salvador, **El mito trágico de El Angelus de Millet**, Ed. Tusquets,,
DELEUZE, Gilles, **Pintura. El concepto de diagrama**, Catus,,
DERRIDA, Jacques, **La reconstrucción en las fronteras de la filosofía**, Paidós Ibérica,,
GÓMEZ RAMOS, Antonio(ed), **Diálogo y reconstrucción. Los límites del encuentro entre Gadamer y Derrida**, Universidad Autónoma de Madrid,,
KRAUSS, Rosalind E., **El inconsciente óptico**, Colección Metrópolis, Editorial Tecnos,,
ORTIZ-OSÉS, **Diccionario de hermenéutica**, (ORTIZ-OSÉS, Andrés y Lanceros, Patxi <ed.>)Universidad de Deusto,,
PÉREZ CARREÑO, Fca, **Los placeres del parecido. Icono y representación**, La Balsa de la Medusa, Visor Dis., S.A.,,
SENTÍS, Mireia, **Al límite del juego**, ed. Ardora,,
SHINER, Larry, **La invención del arte**, Paidós,,
VALERY, Paul, **Piezas sobre arte**, La Balsa de la Medusa, 18, Visor Dis., S.A.,,
VIRILIO, Paul, **La Máquina de la visión**, Ediciones Cátedra, S.A. (Signo e Imagen),,

Recursos e fontes de información complementaria.

COBO, Chema   **Amnesia**, Galería Bores&Mallo, 1999.
KAHLO, Frida   *El diario de Frida Kahlo. Un íntimo autorretrato*, (introducción de Carlos Fuentes), Editorial Debate, C. de L., S.A., 1995.
MAGRIS, Claudio   **La exposición**, Anagrama, 2003.
PEREC, Georges   **Gabinete de un aficionado**, Anagrama 1989.
PROUST, Marcel   **En busca del tiempo perdido**, Editorial Alianza, Madrid, 1998.
TABUCHI, Antonio   **Autobiografías ajenas**, Anagrama, 2006.
VV.AA.   **Joseph Beuys. Die Multiples**, Edition Schellman, München, 1992.

Robert Rauschenberg. A retrospective, Guggenheim Museo, Bilbao, 1999.

Experiencias artísticas del Centro I+D de la Estampa Digital. Impresiones, Real Academia de Bellas Artes de San Fernando □ Calcografía Nacional, Madrid, 2001.

Huellas de Luz. El arte y los Experimentos de William Henry Fox Talbot, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, 2001.

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión Artística. Debuxo-Forma/P01G010V01102
Técnicas Pictóricas/P01G010V01104
Expresión Artística. Materia-Cor/P01G010V01201
Técnicas Fotográficas/P01G010V01204
Debuxo/P01G010V01402
Pintura/P01G010V01404

Outros comentarios

Asistir e visitar regularmente exposicións en museos e galerías de arte.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Arte E Contemporaneidade

Materia	Arte E Contemporaneidade			
Código	P01G010V01601			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3º	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Roman Redondo, Juan Carlos			
Profesorado	Rodriguez Caldas, Maria del Mar Roman Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	redondo@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Arte e contemporaneidade é unha materia transversal pertencente ao módulo dos contextos artísticos e dedicada a afrontar os aspectos más circunstanciais e de época da arte, tanto pola súa significación social como cultural. Esta materia complementa os coñecementos adquiridos secuencialmente en cursos anteriores, más especificamente nas materias de "Antropoloxía da Arte" e "Historia da Arte", de primeiro curso, e "Psicoloxía da Arte" e Arte e modernidade", de segundo curso. Esta materia pretende que o alumno coñeza e analice aquelas prácticas artísticas que se desenvolven na actualidade e que as relacione con aqueles conceptos establecidos na idea de contemporaneidade. Esta materia terá continuidade no cuarto curso e, más especificamente, nas materias: "Traballo de fin de grao", "Proxectos artísticos", "Artes afins" e "Xestión, ámbito artístico e mundo profesional".			

Competencias de titulación

Código

A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A10	Coñecemento de institucións e organismos culturais españois e internacionais e do seu funcionamiento (rede museística, exposicións, bienais, etc.)
A11	Coñecemento das normas de actuación derivadas dos dereitos de autor e propiedade
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A15	Coñecemento dos métodos artísticos susceptibles de seren aplicados a proxectos socioculturais. Estudar as metodoloxías que faciliten a actuación artística no entorno social
A16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
A17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
A18	Coñecementos básicos de economía e marketing. Analizar e situar a actividade artística nun contexto estratéxico e de competencia. Establecer e manter relacións comerciais con clientes e/ou socios
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.

A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de producción artística
A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
B1	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B2	Capacidade de xestión da información.
B3	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudio
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
B11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
B12	Capacidade de adaptación a novas situacionés.
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
B16	Compromiso ético profesional.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento das prácticas artísticas más contemporáneas.	A1 A2 A5 A8
Coñecemento de textos e reflexións sobre a práctica contemporánea da arte.	A1 A5
Coñecemento das canles de exposición e difusión da arte contemporánea.	A5 A16 A17
Coñecemento da realidade contemporánea da arte galega.	A1 A2 A5 A8
Capacidade de recoñecemento de contextos artísticos contemporáneos.	A2 A4 A19 A35
Capacidade de contextualizar proxectos e obras artísticas contemporáneas.	A37 B2
Capacidade para encadrar os proxectos artísticos propios nas sensibilidades máis contemporáneas.	A5 A21 A25 A37 A39
Capacidade para a comprensión crítica das producións artísticas contemporáneas.	A37 B1 B2
Habilidade para comprender a creación artística en contextos contemporáneos.	A1 B2 A37

Habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea.	A1	B1
	A2	B2
	A3	B3
	A4	B4
	A5	B5
	A6	B6
	A7	B7
	A8	B8
	A9	B9
	A10	B10
	A11	B11
	A12	B12
	A13	B13
	A14	B15
	A15	B16
	A17	
	A18	
	A19	
	A20	
Habilidade para a contextualización do traballo propio nas manifestacións culturais contemporáneas.	A8	
	A9	
	A10	
	A11	
	A12	
	A13	

Contidos

Tema

a) A idea de contemporaneidade.	1. O concepto de tempo. Ideas sobre pasado, presente e futuro. 2. "Zeitgeist": deseñamos o presente como se fose o futuro. "Volksgeist": construímos o presente a través do pasado. 3. As curvaturas espazo-temporais. O revival e o eterno retorno. 4. Erudición e citacionismo, crítica e apropiacionismo. 5. A arte como expresión do presente. A idea de contemporaneidade. 6. A arte contemporánea como necesidade global de representar o presente. Cara a un novo estilo internacional.
b) Construir a contemporaneidade. Actividade e actitude do artista.	1. O paradigma da arte nova. Xuventude e contemporaneidade. 2. O artista contemporáneo. Do artista personalista/individualista ao artista colaborador/produtor, e viceversa. 3. Quen substitúe a Rafael? De como a excelencia non pode ser substituída polo anonimato e a multitude. 4. O artista relacional. Evolucións situacionistas sobre os axentes implicados no acontecemento artístico. A obra de arte sen corpo e o artista (calquera, todos, ningún) lexión. Populismo versus demonismo.
c) Vivir e experimentar a contemporaneidade.	1. Da arte como exercicio poético e intelectual á arte como produto cultural. Arte e sociedade 2. A arte nas sociedades contemporáneas. O entrecruzamento das sociedades, as comunidades e os seus parámetros evolutivo-contextuais: Oriente/Occidente (Eurasia), Europa/América, Primeiro Mundo/ Terceiro Mundo, etc. 3. Arte e relixión. O debate hexemónico-relixioso na arte contemporánea. Xudaísmo/cristianismo (católicos/protestantes). A presenza de máis relixións na escena artística: ortodoxos, musulmáns, budistas, hinduístas, etc. 4. A arte contemporánea como parte da industria cultural e do entretenimento. Bienais, feiras de arte e macroexposicións transformadas en parques temáticos e en eventos sociais. 5. Lexitimación, significación e mercado da arte. Axencias e intermediarios. Tipos de mercados da arte e a súa relación coas sociedades, as institucións e as diferentes políticas culturais. 6. O debate entre a arte pública e a arte privada. De existiren coleccións públicas e privadas, e de igual maneira, políticas culturais e iniciativas privadas, existirán tamén artistas públicos e artistas privados?

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	2	10	12
Actividades introductorias	10	20	30

Debates	1	4	5
Sesión maxistral	1	4	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	5	6
Presentacións/exposicións	1	6	7
Saídas de estudo/prácticas de campo	2	8	10
Titoría en grupo	4	12	16
Probas prácticas, de ejecución. Probas de ejecución de tarefas reais e/ou simuladas.	16	16	32
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	14	14	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminarios	Propone a comprensión e/ou diagnóstico de escenarios que atinxen á arte na actualidade. A análise de actividades relacionadas coa arte contemporánea e a súa estrutura no social será o foco de atención da práctica seminarial.
Actividades introductorias	Presentamos unha posta en contacto entre a organización dos recursos conceptuais e discursivos do alumno e os contidos que desenvolverá a materia. As actividades introductorias buscan a complicidade entre o alumno, a materia e os profesores que a imparten.
Debates	A materia propiciará o debate no concernente ao desenvolvemento persoal e á formación dun criterio ideolóxico e social. O contemporáneo caracterízase pola construcción dun sentimento formado por múltiples pensamentos contrarios e en constante emerxencia.
Sesión maxistral	Construír un corpo teórico de reflexión que lle permita ao alumnado interrograrse sobre as cuestións que conforman a práctica artística no contexto das dinámicas culturais actuais.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Trátase de potenciar o traballo en grupo mediante a resolución de cuestións que teñen que ver coa actividade artística, sendo esta un vehículo de colaboracións cada vez más interdisciplinar.
Presentacións/exposicións	Facer posible o desenvolvemento de capacidades no alumnado que lle permitan desenvolverse plenamente no ámbito discursivo da arte contemporánea.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Coñecer in situ e en directo todo o ambiente que conforman as actividades propias da arte contemporánea.
Titoría en grupo	Incentivar a autoavalía onde todo o grupo cuestiona e analiza o resultado alcanzado polos membros do grupo. Conseguir, ademais, que o grupo se unifique mediante obxectivos comúns.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminarios	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de asentimento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de asentimento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Debates	Valoraranse as capacidades discursivas e argumentativas do alumno. Incentivaránse ou xeraranse debates na materia.	20%
Resolución de problemas e/ou exercicios	A avaliación continua será o sistema de valoración nos diferentes exercicios que se desenvolverán ao longo do curso.	25%
Probas prácticas, de ejecución. Probas de ejecución de tarefas reais e/ou simuladas.	Os exames prácticos evidenciarán as aptitudes do alumno para desenvolver aquelas facetas que foron formuladas como hipóteses desde o ámbito teórico.	25%
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Valoraranse as achegas e as reflexións persoais.	30%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a mellora e recuperación da aprendizaxe, é necesario que o alumnado adquira solvencia teórica, formulándolle as dúbidas ao profesorado, participando nos debates levados a cabo na aula, consultando a bibliografía recomendada, estudiando o material subministrado, etc. e, de igual maneira, realizando unha revisión crítica dos traballos e proxectos realizados, así como incrementando o seu coñecemento sobre o contemporáneo a través das experiencias con outras manifestacións culturais (cine, danza, teatro, música, etc.).

Na segunda convocatoria de xullo, o alumno realizará un exercicio teórico-práctico e expresará así o coñecemento adquirido durante os diferentes exercicios que se mostraron ao longo do curso.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 13 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

Guasch, Anna María, **La crítica de arte. Historia, teoría y praxis**, Serbal,
Wallis, Brian, **Arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación.**, Akal,
Bourdieu, Pierre, **Las reglas del arte. Génesis y estructura del campo literario.**, Anagrama,
AA.VV., **Arte crítico, esfera pública y acción directa.**, Universidad de Salamanca,
Bourriaud, Nicolas, **Estética relacional**, Adriana Hidalgo,
Gutiérrez Vicén, Javier, **El futuro de la creación. Los derechos de autor de los creadores visuales.**, Trama,
Carlo Argan, Giulio et alt., **El pasado en el presente. El revival en las artes plásticas, la arquitectura, el cine y el teatro**, Gustavo Gili,
Borrazás, Xuxo, **Dos Patriarcas á arte suicida**, Galaxia,

Recomendación**Materias que continúan o temario**

Transmisión, Mediación E Educación Artística/P01G010V01802
Arte E Espazo Social/P01G010V01901
Xestión, ámbito Artístico E Mundo Profesional/P01G010V01910

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Filosofía Da Arte/P01G010V01501

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Antropoloxía. Antropoloxía Da Arte/P01G010V01101
Historia. Historia Da Arte/P01G010V01202
Arte, Linguaxe E Representación/P01G010V01303
Arte. Arte E Modernidade/P01G010V01401

Outros comentarios

As materias que foron seleccionadas establecen un vínculo teórico e analítico cos contidos da materia [Arte e contemporaneidade].

DATOS IDENTIFICATIVOS

Producción Artística: Imaxe II

Materia	Producción Artística: Imaxe II			
Código	P01G010V01602			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 12	Sinale OB	Curso 3º	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Soler Baena, Ana Maria			
Profesorado	Bandera Vera, Antonio Maria Dopico Castro, Marcos Riera Taboas, Marta Soler Baena, Ana Maria Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e				
Web				
Descripción xeral	A materia de Producción Artística: Imaxe II está deseñada para que conflúan nela contidos comúns de deseño gráfico e editorial, ilustración, fotografía e técnicas gráficas aplicadas á arte contemporánea. Tomando como fío condutor a obra de arte múltiple, preténdese desenvolver un proceso creativo en torno ao libro de artista como proxecto artístico propio.			

Competencias de titulación

Código

A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
A24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluir o traballo artístico persoal
A31	Capacidade para xerar e xestionar a producción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de producción artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de producción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese

B2	Capacidade de xestión da información.
B3	Capacidade de comunicación. Capacidad para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudio
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento de diferentes disciplinas da creación artística de imaxes e a súa posible interrelación.	A7 A9 A12
Coñecemento dos procedementos e procesos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de obra reproducible.	A7 A9 A12
Coñecemento dos sistemas de reproducción da imaxe dixital e analóxica.	A9 A12 A14
Coñecemento do vocabulario, código e conceptos inherentes aos campos do deseño, a edición, a ilustración e a imaxe múltiple.	A6 A7
Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	A31 A32 A37
Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	A31 A37 A38
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de producción e creación.	A20 A22 A31 A32
Capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	A1 B1 A25
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios das artes e a imaxe dixital.	A42 A43
Capacidade para aplicar con creatividade procesos de deseño, reproducción e edición gráficos.	A19 A20 A31 A32
Capacidade para o manexo de métodos de producción específicos.	A31 A32
Habilidade para a experimentación coa imaxe.	A42 A43
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na producción e reproducción de imaxes.	A33 A42 A43
Capacidade de traballar en equipo, capacidade de traballar autonomamente, capacidade de aprendizaxe autónoma, capacidade de iniciativa propia e de automotivación.	B4 B5 B6 B8
Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e a síntese. Capacidade de xestión da información, capacidade de comunicación, capacidade para expoñer oralmente, por escrito e con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudio.	B1 B2 B3
Capacidade para xerar y xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística. Capacidade para expoñer oralmente, por escrito e con claridade problemas artísticos complexos e proxectos.	A23 A24 A25 A26 A27 A31

Contidos

Tema

CONTIDO XERAL: dado o carácter multidisciplinar desta materia e a transversalidade que require, establecense dous grandes bloques de traballo. Impartiranse contidos teórico-prácticos relacionados e en continuo diálogo co proxecto global: o libro de artista.	1. CONTIDO TEMÁTICO. Historia do deseño: o libro, a publicación, o libro de artista. Elementos e recursos de deseño gráfico. Tipografía. Maqueta e retícula. Imaxe. Ilustración. Fotografía. Materiais: o papel. A encadernación/presentación. Materialización/impresión: gráfica industrial. Técnicas gráficas artísticas. Impresión dixital. 2. CONTIDO DO PROXECTO. A arte múltiple: do libro ilustrado ao concepto blogs. O libro como proxecto artístico total. Concepto/idea: narratividade e códigos visuais. Formato: dimensións e núm. Páxinas. Estrutura: secuencialidade, reticulación e lexibilidade. O ritmo: a verticalidade e a transversalidade. A compilación. A presentación: portada/cubertas/solapas. Función comunicativa. O obxecto: carpeta e caixa. A visualización e percepción do libro de artista: o consumo da obra múltiple.
Historia do deseño tipográfico aplicado á creación editorial.	1. Premodernidade industrial. Século XIX. 2. Modernidade estética. Vangardas históricas. 3. Tipografía humanista. 4. Modernidade universal. Estilo suízo internacional 5. Modernidade tardía. Anos 70 6. Posmodernidade 7. Época actual 8. Normativas e consellos na aplicación da tipografía.
Deseño editorial e o libro de artista.	1. Introducción histórica. 2. Estructuras e partes dunha publicación 3. Elementos de deseño na publicación 4. A retícula 5. Proceso de deseño 6. Presentación e producción.
Ilustración.	1. Principios de ilustración 2. Desenvolvemento do proxecto de ilustración conceptual para libro de artista.
Fotografía.	1. Introducción á análise da fotografía entendida como ferramenta expresiva e de comunicación dentro do libro-obxecto e da revista-obxecto 2. A linguaaxe do fotográfico dentro do libro de artista: conceptos, creatividade e modos de expresión. 3. A imaxe analóxica e dixital, e a súa manipulación para crear un libro de artista 4. A imaxe dixital. RGB e CMYK. Modos de cor. Formatos dixitais e sistemas de compresión (TIFF, JPG, PNG, etc.) 5. Input da imaxe dixital. Escáneres e cámaras dixitais. Resolúcións de entrada en relación cos formatos e as dimensións finais.
Gráfica.	1. Correspondencia entre técnica e proxecto. 2. Relacións de permeabilidade e absorción entre técnicas de gravado e estampaxe. 3. O gravado na fronteira. Tradición e transgresión. 4. Ready-made versus Papermaking. 5. Fanzine 6. Libro de artista.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	45	75
Proxectos	45	90	135
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminarios	6	0	6
Saídas de estudio/prácticas de campo	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	6	9
Probas de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Clase maxistral con posible apoio multimedia. Concatenación da teoría coa práctica: temas teóricos e exercicios prácticos. Lección maxistral, exposición de contidos e demostracións prácticas por parte do profesor. Recursos de visualización de imaxes e procesos. Observación directa de traballos realizados por alumnos de cursos anteriores. Análises de imaxes reproducidas tanto en libros ou revistas como en diferentes medios audiovisuais.
Proxectos	O estudiante, de maneira individual ou en grupo, traballa no desenvolvemento do proxecto e presenta o resultado do seu traballo ante o profesor e un grupo de estudiantes. Desenvolvemento do proxecto: definición; concreción do marco conceptual do proxecto de libro de artista; revisión e cualificación do proxecto teórico que se vai desenvolver durante o cuatrimestre; bosquejos, esquemas, secuencia, presentación de estrutura, partes do libro e retícula; presentación e defensa do proxecto en público empregando un modelo de presentación audiovisual ou informático; exposición dos traballos teóricos e prácticos de clase; aprobación e posta en acción do proxectado; producción e elaboración física; elaboración de memoria xustificativa teórica; defensa final e entrega do proxecto.

Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor. Exercicios prácticos de aprendizaxe de subtemas. Titorías e correccións. Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de trabajo persoal. Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminarios	Cursiño de curta duración cun sistema de trabalho cunha forte carga práctica a cargo dun profesor ou un especialista invitado ad-hoc.: toma de contacto con profesionais do ámbito, invitados nacionais ou estranxeiros para ver en que e como se está a traballar dunha maneira práctica no campo das creacións de obra múltiple editorial. Charlas-coloquio, entrevistas a artistas, conferencias, seminarios, etc.
Saídas de estudio/prácticas de campo	Un grupo de estudiantes realiza unha saída fóra do centro xunto cun profesor. Visitas a exposicións, museos, institucións, empresas, etc. Visitas a outros centros de ensino ou laborais (imprentas industriais). Organización de actividades en colaboración con outras institucións, por exemplo, avaliación dalgún exercicio por parte dun museo, entendidos, críticos, galeristas, deseñadores, etc. Visitas a exposicións ou feiras (ARCO, ESTAMPA, etc).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Proxectos	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de trabalho persoal. -Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminarios	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de trabalho persoal. -Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Saídas de estudio/prácticas de campo	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de trabalho persoal. -Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Prácticas de laboratorio	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de trabalho persoal. -Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Probas	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de trabalho persoal. -Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Probas de tipo test	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de trabajo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de trabalho persoal. -Orientación crítica do trabalho que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal.

Avaluación

	Descripción	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia a clase. Demostración da adquisición dos coñecementos básicos da materia aplicados aos contidos do curso en traballos teóricos e prácticos.	10%

Proxectos	O sistema de avaliación será continuo e rexerase en base aos seguintes criterios:	70%
-----------	---	-----

1.1. Criterios xerais de avaliación:

- O interese artístico dos exercicios e do proxecto final. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente.
- Cumprimento dos obxectivos propostos e capacidade de culminación do traballo
- Avaliación e progresión no proceso de aprendizaxe
- A calidade, orixinalidade, creatividade e o grao de desenvolvemento das entregas e do proxecto proposto.
- A capacidade investigadora do alumno
- A capacidade de experimentación do alumno.
- A metodoloxía, planificación e coherencia do traballo ao largo do curso.
- O traballo de reflexión e estudo previo ao proceso de elaboración de cada proxecto.
- A ampliación dos coñecementos impartidos na clase.
- Capacidad de análise e de interrelación entre los diferentes contidos da materia en relación á confluencia no proxecto global final.
- Uso correcto da terminoloxía teórico-práctica.
- O grao de asistencia a clase e a actitude positiva / activa no seu transcurso. A participación na dinámica da clase, tanto nas tarefas de organización (limpeza, adquisición e bo uso de materiais colectivos, etc.) como noutras posibles colaboracións co grupo de clase.
- A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos e a adecuación á linguaxe propia do procedemento que se utilice, é dicir, que a concepción da imaxe ou exercicio se leve a cabo desde unha comprensión en profundidade das posibilidades expresivas propias do procedemento que se empregue. Correlación entre as súas formulacións ideo-estéticas e a súa solución técnico-formal

1.2. Criterios específicos de avaliación.

A. Exercicios prácticos.

1.1. Deseño: asistencia a clase continua, esforzo, interese, calidade artística e conceptual. Participación en clase, exercicios, coloquios, exposicións orais, correccións.

Proceso de investigación e desenvolvemento: anteproxecto (medios manuais: bosquejos, análise, comentarios); fases do proxecto (idea, aplicación/materialización da idea, aplicación informática, producción a escala, producción final); coherencia do traballo, boa presentación e entrega.

1.2. Reticula. A aplicación dos conceptos impartidos en clases e a súa posta en práctica: composición, deseño con retícula, correcto uso de tipografía en bloques, lexibilidade aplicada ao proxecto creativo. A páxina e a maqueta: tamaños, marxes, xerarquía, columna,

Comprensión e correcta distribución e uso das partes dun libro. Dominio do programa InDesign.

1.3. Ilustración. Peso conceptual das ilustracións realizadas, correcta elección da técnica e dos medios empregados. Execución, desenvolvemento do proceso de ilustración (bosquejos a arte final) e adecuada presentación.

1.4. Fotografía. Uso correcto e creativo de imaxes fotográficas aplicadas ao deseño editorial. Resolucións e pixelado.

1.5. Gráfica. A adecuación da técnica á imaxe proposta dentro do proxecto global do libro de artista. Valorarase a complexidade técnica da estampaxe e a correcta utilización dos procesos técnicos (axustes de rexistros, superposicións de tintas, axuste da fluidez-viscosidade das tintas, presentación adecuada, limpeza, etc.)

B. Proxecto persoal global (libro de artista).

2.1. Proxecto teórico conceptual e memoria xustificativa escrita.

A ampliación dos coñecementos impartidos na clase.

Comprensión en profundidade dos conceptos explicados e consecuente claridade na súa expresión.

Capacidad de análise e de relación entre diferentes contidos.

Uso correcto da terminoloxía e das citas.

Orixinalidade e rigor na presentación do tema.

A bibliografía e fontes consultadas.

2.2. O libro obxecto como proxecto.

A orixinalidade e creatividade na presentación do proxecto.

O contido teórico, formal e procesual do libro.

O aspecto e a presentación: selección de imaxes, textos, materiais (papeis), cor, composición lineal e transversal, individual e global, secuenciación, etc.

O tipo e modo de encadernación. A presentación.

Prácticas de laboratorio	<ul style="list-style-type: none"> ☐ A avaliación será continua, polo que se realizará un seguimento individualizado do alumnado, así como da súa evolución. ☐ A asistencia a clase é moi importante, xa que se efectuará unha observación constante do proceso de traballo no obradoiro. ☐ O alumno terá que entregar unha serie de exercicios e traballos de aula relacionados co temario da materia. Estes traballos serán revisados ao finalizar os exercicios correspondentes a cada unidade temática, tendo en conta o seguinte: a comprensión, asimilación e aplicación da proposta de traballo, xunto co grao de complexidade, creatividade, experimentación e evolución ☐ O diálogo alumno-profesor e unha dinámica interactiva do colectivo da clase facilitará unha mellor valoración de todos os aspectos sinalados. 	10%
Seminarios	Asistencia aos seminarios propostos, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5%
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia ás saídas e prácticas de campo, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5%
Probas de tipo test	Os estudantes realizan unha proba de avaliação escrita, onde se determina o grao de asimilación dos contidos impartidos.	5%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria

Á hora de avaliar, diferenciaranse claramente os contidos mínimos cuxa superación supoña o aprobar a materia, deos que sirvan para establecer puntuacións más elevadas.

Convocatoria de xuño:

Para a avaliação do curso académico na convocatoria de xuño e aprobar por curso, cada profesor esixirá unha serie de exercicios ao largo do cuatrimestre que o alumno deberá entregar e superar cunha cualificación mínima de aprobado nas datas estipuladas. Esas entregas poderán estar comprendidas no proxecto persoal global ou libro de artista. Será necesario realizar, polo menos, o 80% das entregas para poder ser avaliado.

Convocatoria extraordinaria de xullo:

Cando o alumno non acade o nivel esixido ou non se presente ás convocatorias normais de avaliação do curso, se articula un sistema de probas de recuperación onde o alumno disporá da convocatoria extraordinaria de xullo.

Avaliación de recuperación:

O alumno obligatoriamente deberá entregar todos os exercicios esixidos polo profesorado que non teñan sido superados durante o curso académico, así como o proxecto persoal global.

Ademais da dita entrega, o profesorado resérvase a opción de realizar unha proba teórica oral ou escrita e outra práctica, en caso de consideralo necesario.

Descripción da proba:

- O exercicio teórico estará baseado nos contidos específicos da programación. Só no caso de que o alumno supere este exercicio pasará a realizar a seguinte proba.
- A proba de carácter práctico consiste na realización dun exercicio baseado nas prácticas desenvolvidas durante o curso.

É imprescindible superar as dúas partes desta convocatoria (entrega de exercicios-proxecto persoal e proba teórico-práctica) para aprobar a materia.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 14 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

- Blackwell, Lewis., **Tipografía del siglo XX**, Gustavo Gili, 3º Edición.,
- Brody, Neville., **The graphic language of Neville Brody**, Tames and Houdson,
- Cerezo, José María., **Diseñadores en la nebulosa**, Ed. Biblioteca Nueva,
- Jardí, E., **Veintidos consejos sobre tipografía**, Actar,
- Poynor, Rick, **No más normas, Diseño Gráfico postmoderno**, Ed. Gustavo Gili,
- JOHN, Lynn., **Cómo preparar diseños para la imprenta.**, GG.,
- Samara, T, **Diseñar con y sin retícula**, Gustavo Gili, 3º Edición.,
- Ambrose, Harris, **Layout**, Parramon,
- Aicher, Otl, **El mundo como proyecto**, Ed. Gustavo Gili,
- Pelta, Raquel., **Diseñar hoy. Temas contemporáneos de Diseño Gráfico**, Ed. Paidos Diseño,
- Baqué, Dominique, **Un arte paradójico**, Editorial Gustavo Gili,,
- Barthes, Roland., **La cámara lúcida. Nota sobre la fotografía**, Ediciones Paidós,,
- Crimp, Douglas, **La actividad fotográfica de la posmodernidad, Efecto real. Debates posmodernos sobre fotografía**, Editorial Gustavo Gili,
- Mellado, José María, **Fotografía digital de alta calidad**, Artual,
- Martha Hellion, **Libros de artista: [exposición] = Artist's books**, Turner,
- Martínez Moro, J., **Un ensayo sobre grabado**, Creatica,,

Pastor, J. Y Alcalá, J. R., **Procedimientos de Transferencia en la Creación Artística**, Diputación Provincial de Pontevedra,

Ramos Guadix, T, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada,

AAVV, **Historia de un arte. El grabado**, Ed. Skira Carroggio,

U. Eco., **LA ESTRATEGIA DE LA ILUSIÓN**, Ed. Lumen,

U. Eco., **LA ESTRUCTURA AUSENTE.**, Ed. Lumen.,

WIEDEMANN, Julius, **ILLUSTRATION NOW! Vol 2. .**, Taschen,,

HELLIGE, Hendrik., **Contemporary illustration and its context.**, Illusive,

ZEEGEN, Lawrence/CRUSH., **Principios de ilustración.**, Gustavo Gili, 3º Edición.,

AAVV, **VICTION:ARY. Si hablamos de diseño estamos hablando de ilustración.**, Index Book,,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Proxectos De Deseño/P01G010V01905

Proxectos Fotográficos/P01G010V01907

Proxectos Gráficos Dixitais/P01G010V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Informática. Técnicas Informáticas/P01G010V01103

Técnicas Fotográficas/P01G010V01204

Técnicas Gráficas/P01G010V01305

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción Artística: Obxecto E Espazo**

Materia	Producción Artística: Obxecto E Espazo			
Código	P01G010V01603			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 12	Sinale OB	Curso 3º	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Fernandez Olivera, Maria Luisa			
Profesorado	Fernandez Olivera, Maria Luisa Herranz Pascual, Maria Yolanda Roman Redondo, Juan Carlos			
Correo-e				
Web				
Descripción xeral	Obxecto e espazo son, ante todo, elementos ou aspectos que definiron o carácter estrutural da escultura durante todo o século XX. A materia pretende mostrar e analizar aqueles debates onde a estrutura temática obxecto e espazo teña relevancia dentro do panorama da arte contemporánea. Esta estrutura está organizada en catro territorios de problemas: en primeiro lugar, falamos dos conceptos de autoría que teñen que ver coa creación, producción e reproducción de obxectos e espazos; un segundo grupo tería que ver cos procesos creativos determinantes para a elaboración do obxecto; un terceiro campo tería que ver cos mecanismos procesuais e categoriais; e, por último, estaría o tecido expansivo que a escultura leva desenvolvido como unha necesidade onde o espazo ten sido un aliado indiscutible desde o seu enunciado como espazo de pensamento ata a súa disolución entre unha tupida rede de novas formas de ocio cultural.			

Competencias de titulación**Código**

A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a producción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de producción artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade

A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construir obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de producción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B3	Capacidade de comunicación. Capacidad para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudio
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidad de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento de disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo.	A7 A9 A12
Coñecemento dos procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.	A2 A3 A4 A5 A6 A9 A12 A14
Coñecemento de procesos e procedementos de reproducción de obxectos.	A9 A12
Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	A31 A32 A37
Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	A31 A37 A38
Capacidade para a visualización e a análise de obras tridimensionais.	A1 A25
Capacidade para o manexo de métodos de producción específicos.	A31 A32
Capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.	A31 A38
Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais.	A31 A32
Capacidade para o dominio e a visualización espaciais.	A19
Capacidade para a proxección e construcción de prototipos e maquetas.	A31 A32 A39
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de producción e creación.	A20 A22 A31 A32
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios da escultura.	A42 A43
Habilidade para a experimentación coa materia no espazo tridimensional.	A42 A43
Habilidade para a construcción a partir de proxectos, maquetas e prototipos.	A42 A43
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na producción de esculturas e instalacións.	A33 A42 A43

Contidos

Tema

OBXECTO

-Definición e xenealoxía do obxecto	
-Obxecto e fenomenoloxía	
-O obxecto na súa relación espazo-temporal.	O obxecto como extensión do individuo. Obxecto e valor, categorizáns e dependencias. Signo e símbolo no obxecto.
-Seres-aveños, suxeitos-obxectos.	
-O obxecto, a exterioridade do suxeito	
-Psicanálise e surrealismo, carnalizacións do suxeito.	
-O obxecto significativo:	
-O ready-made.	
-O obxecto sedutor.	
-Seres-aveños, suxeitos-obxectos.	O obxecto como extensión do individuo.
-O obxectos, a exterioridade do suxeito - Psicanálise e surrealismo, carnalizacións do suxeito.	
-O obxecto significativo:	
-O ready-made.	
-O obxecto sedutor.	
-Descontinuidades, tropos e retórica do obxecto. -O proxecto como concepto ideal e como ferramenta. Representacións do obxecto. Obxecto e escultura.	
-Introdución ao proxecto escultórico.	O proxecto como concepto ideal e como ferramenta.
-Unicidade e reproducción no obxecto.	
-Do obxecto específico ao obxecto fractal. - Taxonomía e categorías artísticas aplicadas ao obxecto.	
-Da escultura obxecto, ao obxecto relacional.	
Interrelacións: arquitectura/escultura, urbanismo/escultura. A escultura no espazo expandido.	

ESPAZO

-Definicións e acoutamentos ao espazo	
-A triangulación do espazo. Espazo: real/simbólico/imaxinario.	
-Imploración e exploración. Relacións entre obxecto e espazo.	
-Produción e reproducción do espazo/tempo social.	
-Plectopoi, curvaturas espazo-temporais.	
-O espazo da escultura.	
-O espazo estético.	
Interrelacións: arquitectura/escultura, urbanismo/escultura. A escultura no espazo expandido.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	20	30
Actividades introductorias	20	40	60
Traballos de aula	30	60	90
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	35	55
Sesión maxistral	10	20	30
Traballos e proxectos	10	20	30
Probas de resposta curta	2	3	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminarios	Traballo en profundidade dun tema (monográfico). Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistrais co labor profesional.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos de aula	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminarios	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquellas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introductorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquellas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquellas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.
Actividades introductorias	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquellas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introductorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquellas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquellas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.
Traballos de aula	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquellas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introductorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquellas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquellas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.
Probas	Descripción
Probas de respuesta curta	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquellas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introductorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquellas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquellas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de respuesta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Seminarios	Técnicas de observación (asistencia, implicación compromiso).	Hasta un 5%
Actividades introductorias	Valorarase a asistencia, actitude, participación e interese do estudiante cara á materia, así como as achegas ao conxunto da clase.	Hasta un 5%
Traballos de aula	Valorarase a xestión dos recursos do alumno e as súas capacidades para o mantemento e o progreso nos seus traballos ao longo do período lectivo.	Hasta un 5%
Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballos e proxectos. Avaliación continua a través do seguimento do trabalho do estudiante na aula-obraidoiro.	Sería la prueba con mayor importancia. Hasta un 50%
Sesión maxistral	Probas escritas, ensaios, resolución de problemas, etc.	Hasta un 10%
Traballos e proxectos	Presentación dunha memoria que articule conceptualización, proceso e dossier fotográfico da proposta escultórica realizada.	Hasta un 20%
Probas de respuesta curta	Exames orais (probas orais na aula, entrevistas, debates, etc.).	Hasta un 5%

Outros comentarios sobre a Avaliación

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 15 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

AA.VV., **Mujeres artistas de los siglos XX y XXI**, Taschen, Köln.,

Bachelard,G, **La poética del espacio**, Fondo de cultura económica.,

Qu'est-ce que la sculpture moderne, Centro Georges Pompidou. museo Nacional de Arte Moderno.,

Hall, Edward T., **La dimensión oculta**, Nuevo Urbanismo,

Moles, A., **Teoría de los objetos**, Gustavo Gili,

Munari, B., **¿Como se hacen los objetos?**, Gustavo Gili,

Sami, A.M., **El espacio imaginario**, Amorrortu,

Wollheim, R., **El arte y sus objetos**, Seix Barral,

FONTES DE INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA:

Ao longo do curso indicaranse outras referencias, textos, catálogos e revistas de actualidade, que se porán en coñecemento do estudiante para fomentar unha maior análise, afondamento e desenvolvemento da súa proposta escultórica concreta. Estes documentos, entre outros, constituirán a bibliografía específica do proxecto persoal do estudiante en escultura.

Recomendacións